

Knihy: Jindřich Novotný st. - 1873 - počátky služby 6.

Počátky kazatelské a misijní činnosti Jindřicha Novotného st. mají kořeny ve *Svobodné reformované církvi české* na podzim roku 1873, kdy se vrátil ze studijního pobytu v misijní instituci St. Chrischona v Basileji (1870–73). Kazatel Svobodné reformované církve popisuje ze svého pohledu ve své knize peripetie počátků služby Jindřicha Novotného st. i události a možné důvody jeho odchodu k baptistické misijní práci.

Další čtení na pokračování knihy Nástin dějin svobodných církví křesťanských zvláště pak Svobodné reformované církve české od Aloise Adlofa z roku 1905.



Knihy

Jindřich Novotný st. - 1873 - počátky služby 6.

kenem nějak dovolenou úlevu.* Vlivem Šubertovým i český tisk (Nár. Listy) svou netečnost odložil.⁷⁵

XI.

Krok Evanj. Alliance měl ovšem i na povahu vnitřní celého hnutí veliký vliv. Ukázalo se mimo jiné, že oficiální zástupcové církve evangelické nejsou s hnutím srozumění. Sám císař pán naznačil, že útisk zavinily protestantské úřady. Byl to jmenovitě farář Košut, jenž stálými udáními a žalobami světské rámě ku pomoci vyzýval proti nenáviděnému Šubertovi, dále kšelský farář a senior obvodu pražského Josef Kubeš, dále superintendent Veselý byl starým odpůrcem Balcarovým a všech jiných, konečně i vrchní církevní rada nedbajíc lepšího mínění Dr. H. z Tardy stála proti nám, jako stála i proti čáslavskému návrhu na zřízení církve. Ukazovalo se, že mužové reforem žádostiví se svými názory neprorazí, ba že Košut, o jehož odstranění usilovali, má upevněné postavení jak superintendencí, tak seniorem,

⁷⁵ O této době útisků vyšel spis 1881.: Petice podaná z Čech evangelické aliancí r. 1879. spolu s pamětním spisem pana J. Thompsona z Berlína. Zpráva deputace vyslané od evangelické alliance do Vídně 1879.

tak církevní radou. Takové ochabnutí mysli nastalo, že sám Šubert jednou řekl: „Dokud bude Košut živ, nedá se nic dělat.“ Adams si však všechno sliboval, až jen Šubert a jmenovitě Szalatnay stanou se seniory anebo superintendenty. Neblahý stav církve reformované a netrpělivost věřících, kteří nenáleželi posud k církvi žádné, nutkaly k úvahám, zda-li nemá se pomýšletí na zřízení církve. Jako pokus vyšlo r. 1879. už „Vyznání víry a zřízení Svobodné církve křesťanské.“ O zřízení nebyli zástupci misie hned za jedno. Adams chtěl míti zřízení presbyterní vzhledem k nadějím kladeným do čáslavského návrhu, Clark a Schauffler zřízení kongregační. Tento názor se uplatnil. Adams se Schaufflerem zpracovali zřízení, a Šubert české znění opravil a také svůj souhlas projevil. Pořád ještě bylo doufáno, že jednou věci se tak dalece vyvinou, že reformovaná církev bude tak obživena a napravena, že bude lze věřícím získaným skrze misiji splynouti s ní, anebo když by věřící v ní nemohli déle býti, zhoršili se poměry, aby se mohli připojit k církvi naší. Vzhledem k tomu a k stejnému učení přijato jméno svobodné reformované církve na místě jména »presbyterní«, jak Adams původně navrhoval.

Rozdáno „Vyznání víry a zřízení svobodné reformované, církve“ a ti, kteří byli vystou-

pili buď z církve římské nebo reformované (těch bylo toliko 5 neb 6), byli pozváni na 27. kv. do bytu Clarkova psaním podepsaným Adamsem a Clarkem: 1. „abychom prosili Boha o radu a světlo, jakož i o zjevení jeho vůle ohledně té důležité věci (míti církevní jakousi organizaci a jakési církevní jméno), 2. aby všickni pozvaní dali na jevo, jest-li a proč mají za to, že by se Bohu líbilo, kdy by oni vstoupili do nějaké církve a jest-li jsou srozuměni s navrhovaným zřízením, 3. v pádu, že uznáme za dobré založení církev, abychom ustanovili čas a způsob, kdy a jak se to má státi.“ Samostatný sbor nemá ještě prý utvořen být, dokud nebude si moci vydržovati svého vlastního faráře.

Schůze svolaná nevedla k cíli. Nebylo s důstatek vyloženo, proč se nové zřízení a jméno předkládá. Mimo to nebylo vše tak, jak by se slušelo v takovýto vážný čas. Nebylo dost jednomyslnosti a lásky. Rozdíl mezi názory byl patrný. Jedni lnuli dosud ke Krabčicům a oblibovali způsob Šubertův a Horkého. Druzí šli ve všem za Novotným, který se snažil co nejhlubší propast vykopati mezi faráři a lidmi našimi. Jiní konečně lnouce k misiji neoblibovali povahy a způsobu Novotného vážíce si při tom jeho působení evanjelizačního. Schůze rozešla se

s nepořízenou. Druhá v omezeném počtu svolaná na 3. června 1880. odhlasovala bez debaty návrh předložený. Volitelnost určena od 24. roku, právo voliti od 18. roku. Stupický název »staroevangelíci« usouzen k zapomenutí. Přítomných 7 bratří a 1 sestra dle formule přijaty a vykonány volby starších. Zvoleni Novotný (na 3 roky 4 hlasy), Hodek (po trojím hlasování na 2 r.), Burda (na rok). Diakony: Novák a Pospíšil.

Ostatní přijímání byli během roku vždy před Večeří Páně, již uloženo slaviti každé dva měsíce bez ohledu na tak zvané velké svátky.

Zavřením sálu v Bartolomějské ul. a na pokyn s hůry přestaly návštěvy Šubertovy ve shromážděních našich, ale přes to o hodech lásky a jmenovitě v zimě 1881/2. ne jeden farář ref. církve mezi nás zavítal a kázal. Styky však stávaly se čím dál formálnější, poněvadž úřadové církevní velice nelibě je nesli a také už nebývaly v kruzích našich jmenovitě vlivem Novotného tak ceněny, jako kdysi. Jeden kandidát dostal dokonce ve zkoušce pro ministerio práci, v níž dokázati mu bylo uloženo, že nově vznikší církev není než sektou Novotnovců. Jinak tomu bylo na Moravě, kde Schauffler udržoval rozsáhlé styky s faráři, a jmenovitě s výborným superintendentem Janem Benešem († 18. listop.

1883.), který k rozkolu s novou prací nepřičiňoval jistě ničeho. Schauffler snažil se pak, seč byl, sloužiti ref. církvi tím, že u Freytagů zřízen pensionát pro dívky farářské, které v Brně se vzdělávaly. Práce brněnská byla konána větším dílem německy, nenabyla pražských rozměrů, ale nebyla bez užitku. Členové hlásící se do církve byli ovšem pokládáni za členy sboru pražského. Mezi prvními byli Freytagovi, M. Reitingerova (všichni tři nyní v práci Páně v Americe) a Rosa Fraignerova, dívčice 18letá, která na smrtelném lůžku písně zpívala, a toužebně si přála, prvé než umře, býti přijata. Brzo také po svém přijetí v Pánu zesnula. Pohřeb musel být úplně tichý. V týž rok i první členové v Táboře byli přijati.

XII.

Poslední shromáždění v Skotském sále bylo 12. září. (Návštěva Dr. Baedekra, který od té doby nás častokráte povzbudil a potěšil svou návštěvou.) Druhou neděli pak už bylo shromáždění ve vlastním sále v Rybní ul. č. 681.), kde církev prožila radostné i trudné doby.

Tak rok 1881. přinesl mnohé zármutky. V první řadě odstěhovali se Schaufflerovi z Brna do Ameriky. Paní Schaufflerová sto-

Pokračování příště

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Česká republika](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj baptistických sborů](#)